

խորհրդային կառավարութեան, և միւս կողմից ընկերներ Գրօն և Տէրտէ-
րեանը ի գիմաց Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան՝ կնքեցին
համաձայնութիւն հետեւեալի մասին .

1. Հայաստանը յայտարարում է անկախ սոցիալիստական խորհրդ-
դային հանրապետութիւն :

2. Մինչև Հայաստանի խորհուրդների համագումարի հրաւիրումը
կազմում է Ժամանակաւոր Ռազմա-Յեղափոխական Կոմիտէ, որին կանցնի
բովանդակ իշխանութիւնը Հայաստանում :

3. Ռուսաստանի խորհրդային կառավարութիւնը ընդունում է, որ
Հայաստանի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետութեան հողերի մէջ
անվիճելի կերպով մտնում են՝ Երևանի նահանգը իր բոլոր գաւառներով,
Կարսի նահանգի մի մասը, որը գինւորական տեսակէտից կապահովէ երկա-
թուղու տիրապետութիւնը՝ Ջաջու-կայարանից Արաքս-կայարանը, Գան-
ձակի նահանգի Ջանգեղուք գաւառը և Ղազարի գաւառի մի մասը օգոստոս
10-ի համաձայնութեան սահմաններում, և Թիֆլիսի նահանգի այն մասերը,
որոնք Հայաստանի տիրապետութեան տակ էին գտնւում մինչև 1920թ.
սեպտ. 28 :

4. Հայկական բանակի հրամանատարական կազմը չի ենթարկւում
պատասխանատուութեան այն գործերի համար, որ կատարել է բանակի շար-
քերում մինչև Հայաստանում խորհրդային իշխանութեան յայտարարումը :

5. Դաշնակցութեան և ուրիշ սոցիալիստական կուսակցութիւնների
(Ս.Յ., Ս.Ղ.) անդամները ո՛չ մի հարածանքի չպիտի ենթարկեն կու-
սակցութեան պատկանելու և կոմունիստական կուսակցութեան դէմ մղւած
կռիւններում մասնակցելու ու Խորհրդային Հայաստանի յայտարարութիւնից
տուաջ կատարած գործերի համար :

6. Ռազմա-Յեղափոխական Կոմիտէի մէջ մտնում են հինգ անդամներ
կոմունիստական կուսակցութեան կողմից նշանակւած և երկու անդամ
ձախ-դաշնակցականների խմբակից՝ համաձայնելով կոմունիստական կու-
սակցութեան հետ :

7. Ռուսաստանի խորհրդային կառավարութիւնը միջոցներ է ձեռք
տանում անմիջապէս կենտրոնացնելու Հայաստանի Սոցիալիստական Խոր-
հրդային Հանրապետութեան պաշտպանութեան համար անհրաժեշտ գինւո-
րական ուժեր :

8. Սոյն համաձայնագիրը ստորագրելուց յետոյ Հայաստանի Հան-
րապետութեան կառավարութիւնը քաշւում է իշխանութիւնից : Իշխանութիւնը
Ժամանակաւոր կերպով, մինչև Յեղափոխական Կոմիտէի գալը, անցնում է
գորահրամանատարութեան, որի գլուխն է կանգնում Գրօն : Ռ.Ս.Ֆ.Ս.Հ.
կազմից Հայաստանի գորահրամանատարութեան կից կոմիսար է նշանակւում
ընկ. Սիլինը :

Պատրաստւած է երկու օրինակ :

Ռ.Ս.Ֆ.Ս.Հ. լիազօր ներկայացուցիչ՝ Լեգրան

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան լիազօրու-
թեամբ՝ Դրօ, Տէրտէրեան :

Նոյն դեկտ. 2-ին, գիշերը, Ալեքսանդրապոլում, ստորագրւեց հայ
թիւրքական հաշտութեան դաշնագիրը :